

Dr. Öğr. Üyesi Gözde ZEYTİN ÇAĞRI

**BOŞANMADA MADDİ
TAZMİNAT**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	VII
ÖNSÖZ	IX
KISALTMALAR.....	XVII

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ.....	1
------------	---

İKİNCİ BÖLÜM

BOŞANMA KAVRAMINA, SEBEPLERİNE VE BOŞANMA DAVASINA GENEL BAKIŞ

2.1.Boşanma Kavramı.....	5
2.2.Boşanmanın Dayandığı İlkeler	6
2.3.Boşanma Sebepleri.....	11
2.3.1. Genel Olarak.....	11
2.3.2. Boşanma Sebeplerinin Düzenleniş Biçimi.....	12
2.3.2.1. Özel Boşanma Sebepleri.....	14
2.3.2.2. Genel Boşanma Sebepleri	20
2.4.Boşanma Davasının Konusu ve Hukukî Niteliği.....	24
2.5.Boşanma Davası Sırasında Alınması Gereken Geçici Önlemler.....	26
2.5.1. Eşlerin Barınması	27
2.5.2. Eşlerin Bakımı ve Geçimi (Tedbir Nafakası).....	27
2.5.3. Çocukların Bakımı ve Korunması (İştirak Nafakası).....	29
2.5.4. Eşlerin Mallarının Yönetimi ile İlgili Önlemler.....	30
2.5.5. Diğer Önlemler.....	31
2.6.Boşanma Kararı ve Boşanmanın Sonuçları.....	31

2.6.1. Boşanmanın Eşler ile İlgili Sonuçları	32
2.6.1.1. Boşanmanın Eşler ile İlgili Kişisel Sonuçları	32
2.6.1.2. Boşanmanın Eşler ile İlgili Mali Sonuçları.....	35
2.6.1.2.1.	
Eşlerin Miras Hakkı	35
2.6.1.2.2.	
Malların Tasfiyesi	36
2.6.1.2.3.	
Maddi ve Manevi Tazminat İstemleri.....	38
2.6.1.2.4.	
Yoksulluk Nafakası	41
2.6.2. Boşanmanın Çocuklar ile İlgili Sonuçları.....	44

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BOŞANMADA MADDİ TAZMİNAT, AMACI,
HUKUKÎ NİTELİĞİ, ÖZELLİKLERİ ve
ŞARTLARI

3.1. Maddi Tazminat	47
3.2. Boşanmada Maddi Tazminat	48
3.2.1. Boşanmada Maddi Tazminatın Amacı.....	49
3.2.2. Boşanmada Maddi Tazminatın Hukukî Niteliği	50
3.2.3. Boşanmada Maddi Tazminatın Özellikleri	53
3.2.3.1. Genel Olarak.....	53
3.2.3.2. Boşanmanın Eki Niteliğinde Olması	54
3.2.3.3. Malvarlığına İlişkin Bir Hak Olması ve Mirasçılara Geçmesi Hususu.....	54
3.2.3.4. Kişiye Sıkı Sıkıya Bağlı Bir Hak Olup Olmaması.....	55
3.2.4. İsviçre Hukukunda Boşanmada Maddi Tazminatın Düzenlenme Biçimi	57
3.2.5. Maddi Tazminatın Mal Rejiminin Tasfiyesi Öncesinde İstenip İstenemeyeceği Meselesi	58

3.3.Boşanmada Maddi Tazminatın Şartları	60
3.3.1. Maddi Şartlar.....	61
3.3.1.1. Evlilik Birliğinin Boşanma ile Sona Ermesi	61
3.3.1.2. Kusur	63
3.3.1.2.1. Kusur Kavramı	63
3.3.1.2.2. Maddi Tazminatta Kusurun İşlevi.....	66
3.3.1.2.3. Boşanmada Maddi Tazminat İsteminde Kusur	67
3.3.1.2.4. Maddi Tazminat İsteyen Taraf Kusursuz ya da Daha Az Kusurlu Olmalıdır.....	69
1.3.1.2.5.5. Tazminat İsteyen Eş Kusursuz Olmalıdır	70
1.3.1.2.6.6. Tazminat İsteyen Eş Daha Az Kusurlu Olmalıdır.....	72
3.3.1.2.7. Tazminat İstenen Eş Kusurlu Olmalıdır.....	73
3.3.1.2.8. Eşit Kusur Halinde Maddi Tazminat İstemi.....	78
3.3.1.2.9. Akıl Hastası Eşin Durumu	80
3.3.1.2.10. Cinsiyet Değiştirme Halinde Kusur	83
3.3.1.2.11. Ayrılık Kararı Verilmesi Aşamasında ve Sonrasında Kusur	84
3.3.1.2.12. Kusurun Tespiti	85
3.3.1.2.13. Kusurun İspatı.....	90
3.3.1.3. Zarar	92
3.3.1.3.1. Zarar Kavramı.....	92
3.3.1.3.2. Maddi Zarar Kavramı.....	93
3.3.1.3.3. Boşanmada Tazminatın Temeli Olan Maddi Zarar ..	94
3.3.1.3.4. Mevcut ve/veya Beklenen Menfaatlerin Zedelenmesi	96
1.3.1.3.5.5. Menfaat Kavramı	98
1.3.1.3.6.6. Mevcut Menfaatler	98
1.3.1.3.7.7. Beklenen Menfaatler.....	109
1.3.1.3.8.8. Zarar Kapsamına Girmeyen Menfaatler	114
3.3.1.3.9. Zararın Belirlenmesi.....	116

3.3.1.3.10. Zararın Hesaplanması.....	119
3.3.1.3.11. Zararın Hesaplanma Anı.....	121
3.3.1.3.12. Zararın İspatı.....	122
3.3.1.4. Nedensellik (İllyet) Bağı.....	123
3.3.1.4.1. Nedensellik Bağı Kavramı.....	123
3.3.1.4.2. Boşanma ile Mevcut veya Beklenen Menfaatlerin Zedelenmesi Arasındaki Nedensellik Bağı	124
3.3.1.5. Hukuka Aykırılık.....	126
3.3.1.5.1. Hukuka Aykırılık Kavramı.....	126
3.3.1.5.2. Boşanmada Hukuka Aykırılık ve Maddi Tazminat	129
3.3.2. Şekli Şartlar.....	131
3.3.2.1. İstek.....	131
3.3.2.1.1. İsteğin Şekli.....	134
3.3.2.1.2. İsteğin Belirli Olması	134
3.3.2.1.3. İsteğin Artırımı.....	136
3.3.2.2. Süre	137
3.3.2.2.1. Sürenin Hukukî Niteliği	138
3.3.2.2.2. Boşanmadan Önceki Süre.....	140
3.3.2.2.3. Boşanmadan Sonraki Süre	141
3.3.3. Maddi Tazminatın Diğer İstemler ile Birlikte İleri Sürülmesi..	144
3.3.3.1. Manevi Tazminat ile Maddi Tazminat İstemi.....	144
3.3.3.2. Yoksulluk Nafakası ile Maddi Tazminat İstemi.....	144
3.3.3.3. Anlaşmalı Boşanma ile Maddi Tazminat İstemi	147
3.3.3.4. Ayrılık Kararı ile Maddi Tazminat İstemi.....	152

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BOŞANMADA MADDİ TAZMİNAT KARARI

4.1.Boşanmada Maddi Tazminat Belirlenirken Göz Önünde Tutulması Gereken Hususlar	155
4.1.1. Maddi Tazminatın Belirlenmesi	155

4.1.2. Maddi Tazminat Miktarı Belirlenirken Göz Önünde Tutulması Gereken Hususlar	159
4.1.2.1. Eşlerin Kusur Ağırlığı.....	159
4.1.2.2. Tarafların Ekonomik ve Sosyal Durumları	160
4.1.2.3. Tarafların İş Durumu, Yeniden İş Bulabilme Olanakları.	161
4.1.2.4. Maddi Tazminatın Belirlenmesinde Göz Önünde Bulundurulanan Diğer Hususlar.....	163
4.2. Takdir Yetkisi.....	163
4.3.Boşanmada Maddi Tazminatın Miktarı.....	166
4.4.Boşanmada Maddi Tazminatın Türleri ve Tazmin Biçimi	170
4.4.1. Genel Olarak	170
4.4.2. Maddi Tazminatın Toptan Ödenmesi.....	172
4.4.3. Maddi Tazminatın İrat Biçiminde Ödenmesi.....	174
4.4.3.1. İradın Arttırılması ve Azaltılması.....	176
4.4.3.2. İrat Biçiminde Ödenmesi Kararlaştırılan Maddi Tazminatın Geleceğe İlişkin Olarak Uyarlanması ve Değiştirilmesi.....	177
4.4.3.3. İrat Biçiminde Ödenmesine Karar Verilen Tazminat İçin Teminat Gösterilmesi.....	178
4.4.3.4. İrat Biçiminde Ödenen Maddi Tazminatın Sona Ermesi	179
1.4.3.4.1. İrat Biçiminde Ödenen Maddi Tazminatın Kendiliğinden Sona Ermesi	180
4.4.3.4.1.1. İrat Alacaklısının Yeniden Evlenmesi	181
4.4.3.4.1.2. Taraflardan Birinin Ölümü	182
1.4.3.4.2. İrat Biçiminde Ödenen Maddi Tazminatın Mahkeme Kararı ile Ortadan Kalkması.....	182
4.4.3.4.2.1. İrat Alacaklısının Evlenme Olmaksızın Fiilen Evliymiş Gibi Yaşaması	183
4.4.3.4.2.2. Yoksulluğun Ortadan Kalkması.....	183
4.4.3.4.2.3. İrat Alacaklısının Haysiyetsiz Hayat Sürmesi	184
4.4.4. Maddi Tazminatın Ayın Biçiminde Ödenmesi	186
4.5.Boşanmada Maddi Tazminatın Ödemesinde Para Birimi	188

4.6.Boşanmada Maddi Tazminat Miktarına Uygulanacak Faiz 189

BEŞİNCİ BÖLÜM

BOŞANMADA USUL HÜKÜMLERİ

5.1. Görevli Mahkeme 191

5.2. Yetkili Mahkeme..... 193

    5.2.1. Boşanma Davası ile Birlikte İstenen Maddi Tazminatta
        Yetkili Mahkeme..... 193

    5.2.2. Boşanmadan Sonra İstenen Maddi Tazminatta Yetkili
        Mahkeme 195

    5.2.3. Yerleşim Yeri Türkiye’de Bulunmayan Türk Vatandaşları
        için Yetkili Mahkeme..... 196

5.3. Aile Mahkemesinde Yargılama Usulü 196

5.4. Davanın Tarafları ve Ehliyet..... 198

    5.4.1. Dava Ehliyeti 199

    5.4.2. Davacı 200

    5.4.3. Davalı 201

5.5. Diğer Usul Hükümleri..... 201

    5.5.1. Feragat 201

    5.5.2. Kabul..... 203

    5.5.3. Harç..... 203

    5.5.4. Vekâlet Ücreti..... 205

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ 207

KAYNAKÇA..... 211